

ความพึงพอใจต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้คณะแพทย์แผนไทยและแพทย์ทางเลือก มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

The satisfaction on supportive learning materials of the Faculty of Thai Traditional and Alternative Medicine, Ubon Ratchathani Rajabhat University

สุภัทรา กลางประพันธ์¹ ศรัณย์ ฉวีรักษ์¹ และสมเจตน์ คงคอน¹
Supattra Klangprapun¹, Saran Chaweeruk¹, Somjet Khongkhon¹

(Received: October 31, 2019; Revised: January 3, 2020; Accepted: June 17, 2020)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความพึงพอใจต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ คณะแพทย์แผนไทยและแพทย์ทางเลือก มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ประจำปีการศึกษา 2561 และ 2) เปรียบเทียบความพึงพอใจต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้จำแนกตามตัวแปรเพศและสถานภาพภายในคณะ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 142 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Taro Yamane สุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความพึงพอใจต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ คณะแพทย์แผนไทยและแพทย์ทางเลือก มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี จำนวน 1 ฉบับ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .88 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา การวิเคราะห์เนื้อหา วิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมุติฐานด้วยการทดสอบที และวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว

ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้คณะแพทย์แผนไทยและแพทย์ทางเลือก มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ประจำปีการศึกษา 2561 ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า ความพึงพอใจของโต๊ะ-เก้าอี้ในห้องเรียน/ห้องปฏิบัติการ มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจสูงที่สุด ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่ำสุด คือ ความพึงพอใจของสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น คอมพิวเตอร์ ระบบอินเทอร์เน็ตในระดับปานกลาง ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้จำแนกตามตัวแปรเพศ พบว่า เพศชายและเพศหญิงมีความพึงพอใจต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ไม่แตกต่างกันและจำแนกตามตัวแปรสถานภาพภายในคณะ พบว่ามีความพึงพอใจต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ไม่แตกต่างกันเช่นกัน ทั้งนี้มีข้อเสนอแนะให้คณะจัดหาหนังสือ

¹คณะแพทย์แผนไทยและแพทย์ทางเลือก มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

¹Faculty of Thai Traditional and Alternative Medicine, Ubon Ratchathani Rajabhat University

ตำรา เพิ่มเติมในห้องสมุด ปรับปรุงระบบอินเทอร์เน็ตให้ครอบคลุมและมีคุณภาพมากขึ้น และจัดหาห้องหรือพื้นที่สำหรับให้คำปรึกษาระหว่างอาจารย์และนักศึกษา

คำสำคัญ: ความพึงพอใจ สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ คณะแพทย์แผนไทยและแพทย์ทางเลือก

Abstract

This research aimed 1) to study satisfaction on supportive learning materials of the Faculty of Thai Traditional and Alternative Medicine, Ubon Ratchathani Rajabhat University in academic year of 2018 (B.E. 2561) and 2) to compare satisfaction on supportive learning materials, classified by gender and status within the faculty. The samples were 142 personals, selected with multi-stage sampling technique and its size based on Taro Yamane's formula. The research tool was a questionnaire with the reliability 0.88. To analyze data, basic statistics such as percentage, mean and standard deviation were used as well as content analysis.

The results showed that the overall satisfaction of learning supports in the academic year of 2018 was at a moderate level. It was found that the adequacy of desks and chairs in the classroom and laboratory received the highest satisfaction of all learning supports. The lowest satisfaction among all supports was the adequacy of computers with internet but still was at a moderate level. The comparison of satisfaction with learning supports classified by gender was not different between males and females. Similarly, the satisfaction of learning supports classified by status within the faculty was not different. Last, there were suggestions for the faculty to provide additional textbooks in the library, to expand internet areas, to improve the system to be more stable and to provide rooms or space for discussion or counselling between teachers and students.

Keywords: Satisfaction, Supportive learning materials, Faculty of Thai Traditional and Alternative Medicine

บทนำ

โลกในศตวรรษที่ 21 ถือเป็นช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุก ๆ ด้าน เศรษฐกิจอุตสาหกรรมในอดีตได้ถูกแทนที่ด้วยเศรษฐกิจและบริการที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูล ความรู้ และนวัตกรรม การนำเทคโนโลยีไปใช้ในการเพิ่มผลผลิตแทนการใช้แรงงานแบบเดิม มีการนำวิทยาการและเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาช่วยอำนวยความสะดวกแก่มนุษย์ (วิจารณ์ พานิช, 2555) การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวส่งผลให้การดำเนิน

ชีวิตของมนุษย์เปลี่ยนไป สภาพสังคมที่มีความซับซ้อนมากขึ้น วิธีชีวิตเปลี่ยนแปลงไปอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้นการศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการสร้างและเตรียมเยาวชนของชาติเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีทักษะที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนในศตวรรษที่ 21 (21st Century skills) ซึ่งสามารถแบ่งได้กว้าง ๆ เป็น 3 ด้าน คือ ทักษะชีวิตและการทำงาน ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรมและ ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี (Partnership for 21st century skills, 2015) ทั้งนี้ในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะในศตวรรษที่ 21 นั้น ปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญในระบบการสนับสนุนตามแนวคิดกรอบทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 คือ ระบบสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ของศตวรรษที่ 21 (21st Century learning environments) ประกอบไปด้วย สนับสนุนทรัพยากรบุคคลและสิ่งแวดล้อมทางกายภาพเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้ในบริบทจริงของโลกในศตวรรษที่ 21 การเข้าถึงเครื่องมือเทคโนโลยีและแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ (วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง และอชิป จิตตฤกษ์, 2556)

คณะแพทย์แผนไทยและแพทย์ทางเลือก เป็นหน่วยงานในกำกับของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี เปิดการจัดการเรียนการสอนตั้งแต่ปีการศึกษา 2550 จนถึงปัจจุบัน มีพันธกิจในการผลิตบัณฑิตแพทย์ แผนไทยให้มีมาตรฐานตามคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ มีความรู้ มีทักษะ สามารถปฏิบัติงาน ด้านการแพทย์แผนไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีทักษะในศตวรรษที่ 21 ในปีการศึกษา 2561 มีการจัดให้มี สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ทั้งการจัดซื้อตำรา สื่อการเรียนการสอน สื่อทัศนูปกรณ์ วัสดุ ครุภัณฑ์ทางการศึกษา และสร้างสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับการเรียนรู้เพื่อสนับสนุนการพัฒนา นักศึกษา อย่างไรก็ตาม การศึกษา ถึงความพึงพอใจของอาจารย์ บุคลากร และนักศึกษาของคณะแพทย์แผนไทยและแพทย์ทางเลือกที่มีต่อ สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะทำให้ทราบข้อมูลพื้นฐานสำหรับการวางแผนเพื่อ ปรับปรุงพัฒนาสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ด้านต่าง ๆ รวมทั้งการบริหารจัดการด้านการจัดการเรียนสอน การปรับปรุงหลักสูตร พัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นและต่อเนื่อง นำไปสู่การ พัฒนานักศึกษาให้มีคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ มีความรู้ มีทักษะตามมาตรฐานวิชาชีพแพทย์แผน ไทยและมีทักษะในศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

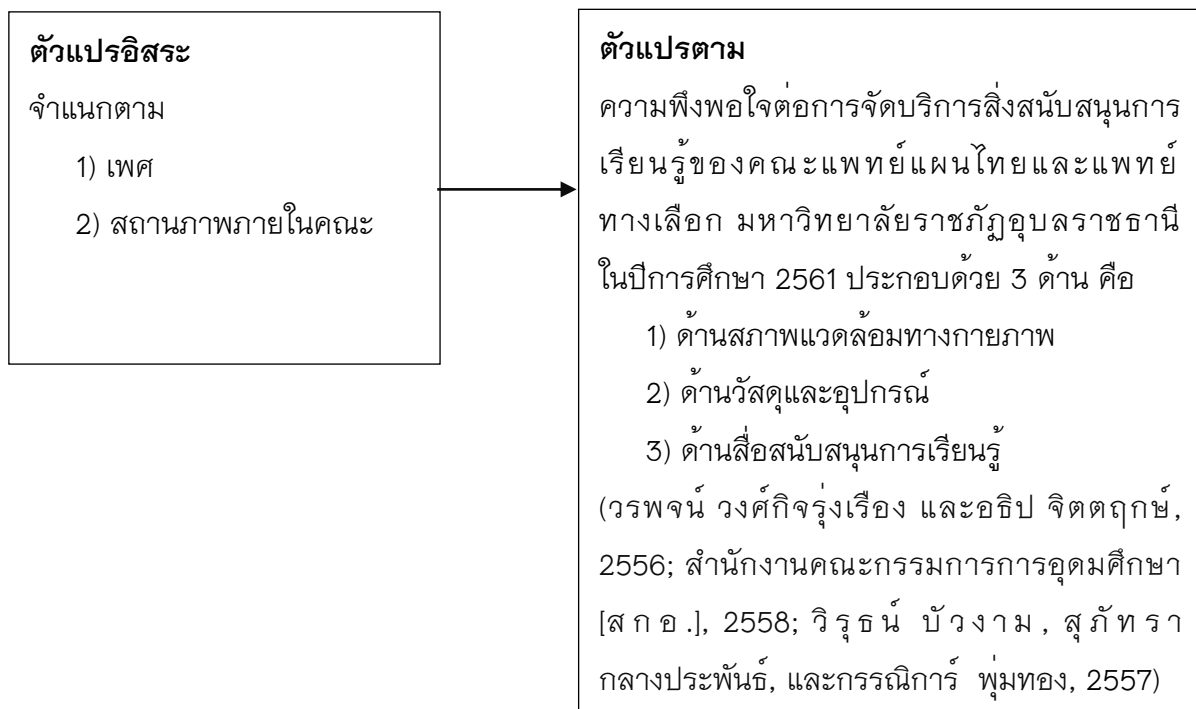
การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ

- 1) เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้คณะแพทย์แผนไทยและแพทย์ทางเลือก มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ประจำปีการศึกษา 2561
- 2) เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้จำแนกตามตัวแปรเพศและ สถานภาพภายในคณะ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการศึกษาความพึงพอใจของอาจารย์ บุคลากร และนักศึกษา โดยจำแนกตามเพศ และสถานภาพภายในคณะ ซึ่งจะช่วยให้ทราบถึงความพึงพอใจต่อการจัดบริการ สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ของคณะแพทยแผนไทยและแพทย์ทางเลือก มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ในปีการศึกษา 2561 ผู้วิจัยทำการศึกษา 1) หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ ภายในระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2557 ในองค์ประกอบที่ 6 สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ (สำนักงาน คณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2558) ได้แก่ สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ซึ่งประกอบด้วย 3 ด้าน คือ (1) ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ (2) ด้านวัสดุและอุปกรณ์ และ (3) ด้านสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ 2) ระบบสนับสนุนจำเป็น (Supporting systems) ระบบที่ 4 สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ของศตวรรษที่ 21 (21st Century learning environments) ตามแนวคิดกรอบทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 (21st Century Skills) และ 3) ผลการศึกษาสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของคณะแพทยแผนไทยและ แพทย์ทางเลือกในทัศนะของนักศึกษาแพทย์แผนไทยของวิรุจน์ บัวงาม, สุภัทรา กลางประพันธ์, และ กรรณิการ์ พุ่มทอง (2557) กรอบแนวคิดการวิจัยแสดงได้ดังภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาความพึงพอใจของอาจารย์ บุคลากร และนักศึกษาคณะแพทยแผนไทยและแพทย์ทางเลือก มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานีต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ประจำปีการศึกษา 2561 ใน 3 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ 2) ด้านวัสดุและอุปกรณ์ และ 3) ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ 1) นักศึกษาคณะแพทยแผนไทยและแพทย์ทางเลือก มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ชั้นปีที่ 1 – 4 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 200 คน (สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน, 2561) 2) อาจารย์ จำนวน 21 คน และ 3) บุคลากรสายสนับสนุน จำนวน 6 คน รวมทั้งสิ้น 227 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา จำนวน 142 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Yamane (1973, อ้างถึงในพรณี ลีกิจวัฒนะ, 2558) สุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage sampling)

วิธีการวิจัย

รูปแบบการศึกษา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจ ประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ และสถานภาพภายในคณะ โดยมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของอาจารย์ บุคลากร และนักศึกษาที่มีต่อการจัดสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ของคณะแพทยแผนไทยและแพทย์ทางเลือก จำนวน 10 ข้อ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scales) จำนวน 5 ระดับ การให้คะแนนถือเกณฑ์ดังนี้

ความพึงพอใจมากที่สุด	คะแนน	5
ความพึงพอใจมาก	คะแนน	4
ความพึงพอใจปานกลาง	คะแนน	3
ความพึงพอใจน้อย	คะแนน	2
ความพึงพอใจน้อยที่สุด	คะแนน	1

จากค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้ จะนำมาแบ่งกลุ่มของระดับความพึงพอใจของอาจารย์ บุคลากร และนักศึกษาที่มีต่อการจัดสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ของคณะแพทยแผนไทยและแพทย์ทางเลือก ตามเกณฑ์การแบ่งของ บุญชม ศรีสะอาด (2556) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.51 – 5.00	หมายความว่า	มีความพึงพอใจระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51 – 4.50	หมายความว่า	มีความพึงพอใจระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.51 – 3.50	หมายความว่า	มีความพึงพอใจระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51 – 2.50	หมายความว่า	มีความพึงพอใจระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.50	หมายความว่า	มีความพึงพอใจระดับน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบระบุข้อเสนอแนะ

2. วิธีการสร้างเครื่องมือ

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

2.1 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้จากคู่มือประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2557 องค์ประกอบที่ 6 ตัวบ่งชี้ที่ 6.1 และจากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2 สร้างข้อคำถาม แล้วนำไปตรวจสอบตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามเชิงปฏิบัติการและพฤติกรรมที่ต้องการวัด (IOC) ความถูกต้องของการกำหนดข้อคำถามและการใช้ภาษาและปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า มีค่าอยู่ระหว่าง 0.80 ถึง 1.00 และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยนำไปทดลอง (Try out) กับนักศึกษาโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ (นักศึกษา กศ.บป) จำนวน 30 ราย ใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) โดยกำหนดค่าความเชื่อมั่น (α) ตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป (ประสพชัย พสุนนท์, 2557) พบว่า แบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นที่ระดับ .88

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูล โดยแจกแบบสอบถามให้กับอาจารย์ บุคลากร และนักศึกษาเพื่อให้ตอบแบบสอบถามแล้วส่งกลับ โดยใช้ระยะเวลาทั้งสิ้น จำนวน 15 วัน เมื่อรับแบบสอบถามคืนแล้วนำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ และบันทึกผลลงในคอมพิวเตอร์เพื่อทำการประมวลผลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาวิเคราะห์หาค่าสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปดังนี้ 1) วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2) วิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้จำแนกตามตัวแปรเพศด้วยการทดสอบที (t-test) และสถานภาพภายในคณะโดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA)

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้รับการตอบกลับแบบสอบถามและมีความสมบูรณ์ จำนวนทั้งสิ้น 142 ฉบับ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน มีผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศและสถานภาพดังตารางที่ 1 – 2

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	16	11.30
หญิง	126	88.70
รวม	142	100.00

จากตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ พบว่าเป็นเพศชาย จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 11.30 เป็นเพศหญิง จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 88.70

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
อาจารย์	15	10.60
บุคลากรสายสนับสนุน	3	2.10
นักศึกษา	124	87.30
รวม	142	100.00

จากตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพ พบว่าเป็นอาจารย์ จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 10.60 บุคลากรสายสนับสนุน จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2.10 และนักศึกษา จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 87.30 ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของอาจารย์ บุคลากร และนักศึกษาที่มีต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของอาจารย์ บุคลากร และนักศึกษาที่มีต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ความพึงพอใจของอาจารย์ บุคลากรและนักศึกษาที่มีต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ โดยรวมและรายข้อ

ข้อที่	รายการ	ความพึงพอใจ		
		$\bar{X}$	S.D	แปลผล
1	สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน/ห้องปฏิบัติการ เช่น ความสะอาด แสง การถ่ายเทอากาศ	3.36	0.76	ปานกลาง
2	ความเพียงพอของโต๊ะ-เก้าอี้ในห้องเรียน/ห้องปฏิบัติการ	3.42	0.93	ปานกลาง
3	ความเพียงพอและประสิทธิภาพของเครื่องมือ/อุปกรณ์ในห้องเรียน เช่น โปรเจคเตอร์ เครื่องเสียง เครื่องปรับอากาศ	3.10	1.00	ปานกลาง
4	ความเพียงพอและประสิทธิภาพของเครื่องมือ/วัสดุ-อุปกรณ์ในห้องปฏิบัติการ เช่น สื่อการเรียนรู้ในแต่ละรายวิชา เครื่องมือ/อุปกรณ์ทางวิทยาศาสตร์ วัสดุประกอบการฝึกปฏิบัติต่าง ๆ	3.23	0.94	ปานกลาง
5	ความเพียงพอและความเหมาะสมของสถานที่สำหรับให้อาจารย์และนักศึกษาได้พบปะแลกเปลี่ยน สันทนาการ และทำงานร่วมกัน	3.34	0.98	ปานกลาง
6	ความเพียงพอและความเหมาะสมของพื้นที่สำหรับจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ของนักศึกษา	3.22	1.11	ปานกลาง

ตารางที่ 3 ความพึงพอใจของอาจารย์ บุคลากรและนักศึกษาที่มีต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ โดยรวม และรายข้อ (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ความพึงพอใจ		
		$\bar{X}$	S.D	แปลผล
7	ความเพียงพอและความทันสมัยของหนังสือ/สื่อสิ่งพิมพ์ที่ให้บริการในห้องสมุด	2.99	1.01	ปานกลาง
8	ความหลากหลายในการค้นคว้าสื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น คอมพิวเตอร์ ระบบอินเทอร์เน็ต หนังสือบทความทางวิชาการ งานวิจัย	2.88	1.05	ปานกลาง
9	ความเพียงพอของสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น คอมพิวเตอร์ ระบบอินเทอร์เน็ต	2.75	1.03	ปานกลาง
10	ความสะดวกรวดเร็วในการสืบค้นแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต	2.87	1.10	ปานกลาง
ภาพรวม		3.12	0.54	ปานกลาง

จากตารางที่ 3 ความพึงพอใจของอาจารย์ บุคลากร และนักศึกษาที่มีต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ โดยรวมและแยกเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.12$, S.D = 0.54) เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจสูงสุดต่อความเพียงพอของโต๊ะ-เก้าอี้ในห้องเรียน/ห้องปฏิบัติการในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.36$, S.D = 0.76) และมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจระดับต่ำสุดต่อความเพียงพอของสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น คอมพิวเตอร์ ระบบอินเทอร์เน็ตในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.75$, S.D = 1.03)

3. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้จำแนกตามตัวแปรเพศ และสถานภาพภายในคณะ

ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ จำแนกตามตัวแปรเพศและสถานภาพภายในคณะ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตารางที่ 4-5

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้จำแนกตามตัวแปรเพศ

ตัวแปร	n	$\bar{X}$	S.D	t	Sig.
เพศชาย	16	2.96	.89	.81	0.41
เพศหญิง	126	3.13	.80		

จากตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้จำแนกตามตัวแปรเพศ พบว่า เพศชายและเพศหญิงมีความพึงพอใจต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 5 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้จำแนกตามตัวแปรสถานภาพภายในคณะ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	.918	2	.45	.68	.50
ภายในกลุ่ม	93.64	139	.67		
รวม	94.55	141			

จากตารางที่ 5 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้จำแนกตามตัวแปรสถานภาพภายในคณะ พบว่า สถานภาพภายในคณะ คือ อาจารย์ บุคลากรสายสนับสนุนและนักศึกษา มีความพึงพอใจต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน

4. ข้อเสนอแนะ

ผลการวิเคราะห์เนื้อหาข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่าง สามารถสรุปเป็นประเด็น ได้ดังนี้

- 1) ควรจัดหาหนังสือ ตำรา เพิ่มเติมในห้องสมุด เช่น ตำราด้านกายวิภาคศาสตร์ (Anatomy) เภสัชวิทยา (Pharmacy) เป็นต้น
- 2) ควรปรับปรุงระบบอินเทอร์เน็ตให้ครอบคลุมและมีคุณภาพมากขึ้น
- 3) ปรับปรุงความสะอาดของห้องเรียนและห้องน้ำ
- 4) เพิ่มเวลาการเปิดให้บริการห้องสมุดภายในคณะ
- 5) พัฒนาห้องปฏิบัติการ โดยเฉพาะห้องปฏิบัติการทางเวชกรรมไทยและเภสัชกรรมไทย
- 6) จัดหาห้องหรือพื้นที่สำหรับให้คำปรึกษาระหว่างอาจารย์และนักศึกษา

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาความพึงพอใจของสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้คณะแพทยแผนไทยและแพทย์ทางเลือก มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ประจำปีการศึกษา 2561 ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการศึกษาดังนี้

1. ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจสูงสุด คือ ความเพียงพอของโต๊ะ-เก้าอี้ในห้องเรียน/ห้องปฏิบัติการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากได้พัฒนาห้องปฏิบัติการตามข้อเสนอแนะของอาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ในปีการศึกษาที่ผ่านมา ทำให้ปีการศึกษา 2561 ห้องปฏิบัติการของคณะมีโต๊ะ-เก้าอี้ เพียงพอสำหรับอาจารย์และนักศึกษา ประกอบกับการที่มหาวิทยาลัยได้จัดให้มีอาคารเรียนและโต๊ะ-เก้าอี้ประจำแต่ละห้องเรียนให้เพียงพอและเหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิรุจน์ บัวงาม และคณะ (2557) ที่ได้ทำการศึกษาสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของคณะแพทยแผนไทยและแพทย์ทางเลือกมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานีในทัศนะของนักศึกษาแพทย์แผนไทย พบว่า ในด้านอาคารสถานที่ นักศึกษาแพทย์แผนไทยมีทัศนะว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก เพราะคณะได้ย้ายการเรียนการสอนและการบริหารจัดการมาใช้อาคารใหม่ มีพื้นที่ใช้สอยอย่างเพียงพอ และสอดคล้องกับงานวิจัยของไชยมนู กุณอก (2561) ที่ทำการศึกษาความคิดเห็นของนิสิตวิทยาลัยการเมืองการปกครองต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ของวิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่า ในภาพรวมนิสิตมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เนื่องจากสภาพแวดล้อมของห้องเรียน ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์มีความสะอาด และมีแสงสว่างเพียงพอ การติดตั้งอุปกรณ์ เช่น โต๊ะ – เก้าอี้มีความปลอดภัยและพร้อมใช้งาน และงานวิจัยของสีอำพัน อยู่คงคร้าม, จำริญ จิรัฏฐิติ, และดวงพร แห่เหล่งหล้า (ม.ป.ป.) ที่ได้ทำการศึกษาความพึงพอใจต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจมากเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมรอบอาคารเรียน ห้องเรียน โต๊ะ-เก้าอี้ แสงสว่าง อุปกรณ์การเรียนการสอน และห้องกิจกรรม ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Douglas, Douglas and Barnes (2006) ที่ได้ทำการวัดความพึงพอใจของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยในสหราชอาณาจักรแล้วพบว่า ประเด็นที่สำคัญที่สุดที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนและการเรียนรู้ของนักศึกษา คือ สิ่งอำนวยความสะดวกทางกายภาพ

2. ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่ำสุด คือ ความเพียงพอของสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น คอมพิวเตอร์ ระบบอินเทอร์เน็ตมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เช่นเดียวกับงานวิจัยของสุณิสา สำเร็จดี, ศรีนยา พลสิงห์ชาญ, และกิตติยา อาษากิจ (2559) ที่ได้ทำการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาต่อคุณภาพบริการสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสุนทรินทร์ พบว่า

นักศึกษาวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสุนทรืศรีมีความพึงพอใจน้อยที่สุดในด้านจุดเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต โดยมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาเข้าใช้อินเทอร์เน็ตไร้สายพร้อมกัน หรือใช้จำนวนมากเต็มอัตราของการส่งสัญญาณของตัวกระจายสัญญาณ จึงทำให้เกิดปัญหาในการเชื่อมต่อ อีกทั้งการจัดการเกี่ยวกับระบบอินเทอร์เน็ตของคณะแพทยแผนไทยและแพทย์ทางเลือกนั้นจะอยู่ภายใต้การดูแลของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี การเพิ่มจุดปล่อยสัญญาณหรือเมื่อเกิดปัญหาเกี่ยวกับการใช้งาน จึงต้องแจ้งมหาวิทยาลัยมาดำเนินการซ่อมแซมซึ่งทำให้ใช้เวลาพอสมควรจึงอาจจะไม่สามารถตอบสนองความต้องการของนักศึกษาและอาจารย์ได้อย่างทันทางที่

3. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้จำแนกตามตัวแปรเพศและสถานภาพภายในคณะ พบว่า เพศชายและหญิงมีความพึงพอใจต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้โดยรวมไม่ต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะคณะแพทยแผนไทยและแพทย์ทางเลือกมีจำนวนประชากรไม่มาก โครงสร้างองค์กรไม่ซับซ้อนทำให้การจัดบริการสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ในด้านต่าง ๆ ทุกคนได้รับอย่างทั่วถึงและบุคลากรสามารถรับรู้ถึงการจัดบริการด้านต่าง ๆ ของคณะแพทยแผนไทยและแพทย์ทางเลือกได้ สอดคล้องกับการศึกษาของไชยมนู กุนอก (2561) ที่ทำการศึกษาความคิดเห็นของนิสิตวิทยาลัยการเมืองการปกครองต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ของวิทยาลัยการเมืองการปกครองมหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่า นิสิตเพศต่างกัน และ ชั้นปีต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยในครั้งนี้สรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ คณะแพทยแผนไทยและแพทย์ทางเลือกภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความพึงพอใจต่อความเพียงพอของโต๊ะ-เก้าอี้ในห้องเรียน/ห้องปฏิบัติการ ส่วนค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่ำที่สุด คือ ความเพียงพอของสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น คอมพิวเตอร์ ระบบอินเทอร์เน็ตในระดับปานกลาง ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ จำแนกตามตัวแปรเพศและสถานภาพภายในคณะ สรุปได้ว่า เพศหญิงและเพศชายมีความพึงพอใจต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน และสถานภาพภายในคณะ คือ อาจารย์ บุคลากรสายสนับสนุนและนักศึกษา มีความพึงพอใจต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ไม่แตกต่างกันเช่นกัน ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อเสนอแนะให้มีการพัฒนาระบบอินเทอร์เน็ต การเพิ่มหนังสือและเพิ่มระยะเวลาเปิดการให้บริการห้องสมุด การปรับปรุงห้องปฏิบัติการเวชกรรมไทยและเภสัชกรรมไทยและห้องให้คำปรึกษาระหว่างอาจารย์และนักศึกษา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 คณะแพทย์แผนไทยและแพทย์ทางเลือก ควรใช้ข้อมูลจากการศึกษานี้เป็นข้อมูลสำหรับการปรับปรุงสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อให้มีความเพียงพอและเหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอน

1.2 มหาวิทยาลัยควรทำการสำรวจความเพียงพอและความเหมาะสมของการใช้งานระบบอินเทอร์เน็ตเพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการใช้งานของอาจารย์และนักศึกษาได้

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

เนื่องจากในแต่ละภาคการศึกษา คณะแพทย์แผนไทยและแพทย์ทางเลือกจะมีการจัดการเรียนการสอนในแต่ละวิชาที่แตกต่างกัน จึงควรมีการทำการสำรวจความพึงพอใจเป็นรายภาคเรียน

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณคณะแพทย์แผนไทยและแพทย์ทางเลือก ที่สนับสนุนงบประมาณในการทำการวิจัยในครั้งนี้ และขอขอบพระคุณคณาจารย์ บุคลากร และนักศึกษาแพทย์แผนไทยและแพทย์ทางเลือกที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

รายการอ้างอิง

- ไชยมณู กุณอก. (2561). ความคิดเห็นของนิสิตวิทยาลัยการเมืองการปกครองต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ของวิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. *วารสารการเมืองการปกครอง*, 8(2), 171 – 185.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สุวิริยาสาสน.
- ประสพชัย พสุนนท์. (2557). ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามในการวิจัยเชิงปริมาณ. *วารสารปาริชาติ มหาวิทยาลัยทักษิณ*, 27(1), 158 – 159.
- พรณี ลีกิจวัฒน์. (2558). *วิธีวิจัยทางการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง, และอชิป จิตตฤกษ์. (2556). *ทักษะแห่งอนาคตใหม่: การศึกษาเพื่อศตวรรษที่ 21* (พิมพ์ครั้งที่ 2 ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพฯ: โอเพ่นเวิลด์ส.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). *วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรีสฤษดิ์วงศ์.

- วิรุจน์ บัวงาม, สุภัทรา กลางประพันธ์, และกรรณิการ์ พุ่มทอง. (2557). สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของคณะแพทยแผนไทยและแพทย์ทางเลือกในทัศนะของนักศึกษาแพทย์แผนไทย. *วารสารศรีวนาลัยวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี*, 4(7), 28.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2558). *คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษากายในระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2557*. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน. (2561). *ข้อมูลสถิตินักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ประจำปีภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561*. (ออนไลน์). สืบค้นเมื่อวันที่ 28 เมษายน 2562 จาก <http://www.apr.ubru.ac.th/index.php/>
- สีอำพัน อยู่คงคร้าม, จำรูญ จิรัฏฐิติ, และดวงพร แห้งหล้า. (ม.ป.ป.). *ความพึงพอใจต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี*. บทความ.
- สุนิสา สำเร็จดี, ศรินยา พลสิงห์ชาญ, และกิตติยา อาษากิจ. (2559). ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อคุณภาพการบริการสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสุนทร. *ราชวดีสาร วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสุนทร*, 6(2), 21 – 32.
- Douglas J, Douglas A, & Barnes B. (2006). *Measuring student satisfaction at a UK university*. *Quality assurance in education*. 2006 Jul 1; 14(3): 251–67.
- Partnership for 21st Century Skills. (2015). *P21 framework definitions*. Retrieved January 14, 2020. From http://www.p21.org/storage/documents/docs/P21_Framework_Definitions_New_Logo_2015.pdf.